

За нас изборот на нов поглавар станува многу интересен настан, бидејќи од наследникот на Патријархот Павле ќе зависат сите натамошни стратешки односи на МПЦ со останатите помесни цркви во православната екумена.

Начинот на кој заминува од црковниот престол го именуваат како "црковен удар", нешто слично веќе се случило во Белград во 1990 година, иако можноста за оставка од функцијата поглавар на Српската православна црква е според канонските правила, но доколку тоа се направи по своја волја, а не со присила.

Промоторот на националистичката црковна политика, митрополитот црногорско-приморски Амфилохије истакна дека Патријархот Павле молбата за повлекување од актуелната служба ја потпишал на 8 октомври. Но, до денот на објавувањето на информацијата се случуваа многу нешта, од тоа дека Павле ја дал својата оставка под принуда, потоа дека молбата била кривотворена итн.

НЕГОВАТА СВЕТОСТ, ПАТРИЈАРХОТ ПАВЛЕ ЧЕСТО СЕ ПОТПИРАШЕ НА ВЛАДИКАТА АМФИЛОХИЈЕ

српската престолнина и пошироко на Балканот. Имено, по паѓањето на режимот на Милошевиќ, Србите немаат камен-темелник за зачувување и за продолжување на српското "чојство", кое со векови е негувано во народот и во Црквата, која традиционално ги поддржувала сите свои "вождови". Така било за време на цар Душан, потоа и во периодот на Петар Караѓорѓевиќ, но и во битието на Милош Обреновиќ, кој во деведесеттите години од минатиот век беше наследен од страна на Слободан Милошевиќ, кој векуваше во нивниот стил. Но, откако вождот замина на оној свет, Србија остана на два ума, ниту да биде наклонета кон режимот, а уште повеќе да им верува на промените кои настанаа со премиерот Зоран Ѓинѓиќ. Тоа значи дека по обичај Србите требаше да се свртат кон Црквата која, исто така, не беше имуна на балканските политички случувања.

Српската официјална црковна и канонска политика, по многу нешта беше јајце на јајце на "белградските погледи", кои долго време беа продуцирани од елитата на Дедиње, каде некогаш егзистираше моќното политичко семејство Милошевиќ. Таквиот спој на политиката со црковните прашања беше опасен фитил за состојбите во Република Македонија, но и за положбата на Маке-

донската православна црква, која води долгогодишна битка за меѓународно признавање и егзистирање, кое беше и сè уште е попречувано од страна на СПЦ.

ДИЛЕМИ И СТРАВУВАЊА

Светиот архијерејски сабор кој треба да се одржи во Белград, во патријаршискиот двор на СПЦ, нема да донесе круцијални промени во односите меѓу Српската и Македонската православна црква.

Но, за нас изборот на нов поглавар станува многу интересен настан, бидејќи од наследникот на Патријархот Павле ќе зависат сите натамошни стратешки односи на МПЦ со останатите помесни цркви во православната екумена, која се обидува да биде понастрана од проблемот меѓу нашата и Српската црква. Тоа значи дека изборот дополнително ќе го оптовари односот меѓу Белград и Скопје, бидејќи и така се случуваат некои големи геостратешки поместувања на границата на теренот.

Изборот за нов поглавар на СПЦ е оптоварен со многу други проблеми, вклучувајќи ги и темите за опстојување на Србите на Балканот, нација чиј простор географски се скусува или благо речено се сведува на т.н. Белградски

Пишува: Кокан СТОЈЧЕВ

На 11 ноември Српската православна црква би требало да избира нов или 45. поглавар, бидејќи според белградските медиуми изнемоштениот Патријарх Павле побарал ослободување од светата должност. Самиот чин доаѓа во исклучително тешко време за СПЦ, која последниве десеттина години ја губи позицијата кај својот народ, кој во меѓувреме колабрира, поради политичките настани во

МОЛК И РАЗДОР ПРЕД ИЗБОРОТ НА ПОГЛАВАР НА СПЦ

ПОГЛАВАРИ НА СПЦ

44 - Патријарх Павле 1990 г.
 43 - Патријарх Герман 1958/90 г.
 42 - Патријарх Викентие 1950/58 г.
 41 - Патријарх Гаврило 1938/50 г.
 40 - Патријарх Варнава 1930/37 г.
 39 - Патријарх Димитрије 1920/30 г.
 38 - Калиник II Грк 1765/1766 г.
 37 - Василије Јовановиќ Бркиќ 1763-1765, 1772 г.
 36 - Кирило II 1758/1763 г.
 35 - Гаврило IV Грк -
 34 - Пајсије II Грк -
 33 - Викентије Стефановиќ -
 32 - Гаврило III 1752 г.
 31 - Гаврило II Сарајевац 1752 г.
 30 - Атанасије II Гавриловиќ 1747/52 г.
 29 - Јоаникије III Караџа Грк 1739/46 г.
 28 - Арсеније IV Јовановиќ Шакабента 1725/37 г.
 27 - Мојсије Рајовиќ 1712/26 г.
 26 - Атанасије I 1711/12 г.
 25 - Калиник I 1691-1710 г.
 24 - Арсеније III Црнојевиќ 1674-1690, 1706 г.
 23 - Максим Скопљанац 1655/74 и 1680 г.
 22 - Свети Гаврило Рајиќ 1648/55 и 1659 г.
 21 - Пајсије I Јањевац 1614/48 г.
 20 - Јован 1592/1614 г.
 19 - Филип 1591/92 г.
 18 - Јеротиј 1589/91 г.
 17 - Никанор -
 16 - Саватије Соколовиќ 1587 г.
 15 - Герасим Соколовиќ 1575/86 г.
 14 - Антоние Соколовиќ 1571/75 г.
 13 - Макарије Соколовиќ 1557/71/74 г.
 12 - Арсеније II 1453/63 г.
 11 - Никодим II 1446/53 г.
 10 - Теофан 1446 г.
 9 - Никон 1420/35 г.
 8 - Кирило 1407/19 г.
 7 - Данило IV 1406 г.
 6 - Сава V 1398/1406 г.
 5 - Данило III 1392/98 г.
 4 - Свети Спиридон 1379/89 г.
 3 - Свети Јефрем 1375/79, 1389/92, 1397 г.
 2 - Свети Сава IV 1354/75 г.
 1 - Свети Јоаникије II 1338/46, 1354 г.
 1463-1557 г. Под османлиските освојувања Патријаршијата била пренесена во манастирот "Жича". 1766 г. Пејската патријаршија била укината и потчинета на Цариградската патријаршија. Српската патријаршија е возобновена во 1920 г.

**МИТРОПОЛИТОТ
ЦРНОГОРСКО-ПРИМОРСКИ
АМФИЛОХИЕ**

пашалак. Дел од претендентите на патријаршискиот престол, митрополитот Амфилохије, потоа бачкиот владика Иринеј и некои други не дозволуваат нивниот српски национален дух да замине во заборав, туку напротив, во нивното секојдневно црковно општење со народот и со верниците се залагаат за националните, државните и, пред сè, за шовинистичките интереси на Балканот.

Во прилог им одат и пријателските врски со Атина и со Грчката православна црква, која ги премости своите црковни проблеми и избира наследник на починатиот поглавар на ГПЦ, Христодулос. Сега на сцената на Белград мора да се пронајде нов црковен лидер, кој ќе биде по мерка на националистите или по желба на западниот свет. Судирот меѓу овие две струи одамна е присутен, кој многу повеќе дојде до израз кога Патријархот Павле беше примен на ВМА и каде сè уште официјално се лекува, но е далеку од практичната контрола врз движењата во СПЦ. Начинот на кој заминува од црковниот престол го име-

нуваат како "црковен удар", нешто слично се случило во Белград во 1990 година, иако можноста за оставка од функцијата поглавар на Српската црква е според канонските правила, но доколку тоа се направи по своја волја, а не по пат на присила. Оставката на Павле е предмет на анализа во политичките кругови во Белград, бидејќи неговиот наследник го чекаат многу проблеми, од прашањето на влијанието на СПЦ во Црна Гора, потоа состојбата на верниците во Босна и Херцеговина и во Хрватска, како и позициите на Српската црква меѓу верниците во дијаспората.

КОНТРОВЕРЗНА МОЛБА

Највлијателниот српски владика и промотор на националистичката црковна политика, митрополитот црногорско-приморски Амфилохије истакна дека Патријархот Павле молбата за повлекување од актуелната служба ја потпишал на 8 октомври. Но, до денот на објавувањето на информацијата се случуваа многу нешта, од тоа дека Павле ја дал својата оставка под принуда, потоа дека молбата била кривотворена итн.

"Нема сомневање во автентичноста на молбата за разрешување на Патријархот Павле. Потпишана е на 8 октомври, при полна свест и пред сите членови на Синодот", изјави митрополитот Амфилохије за српскиот дневен весник "Вечерње новости".

Синодот на СПЦ соопшти дека Патријархот Павле поднел молба на наредниот Сабор на СПЦ на 11 ноември да му биде одобрено "повлекување од актуелната служба", а својата молба ја образложил со здравствените проблеми и немоќта.

Некои од српските владици изразија сомневање во автентичноста на молбата, но тие немаат средства или моќ тоа да го докажат. Пристап до собата на болниот Патријарх имаат само неколкумина владици и неговиот секретар.

Владиката шабачки Лаврентиј отворено изјави дека се сомнева во постапката на Синодот, затоа што здравствената состојба на патријархот не му дозволува тој да комуницира и да пишува.

Митрополитот Амфилохије изјави дека покрај потписот на Павле, на молбата се потпишале епископот жички Хризостом, бихачко-петровачкиот Хризостом, милешевскиот владика Филарет, како и членовите на Синодот и секретарот Сава Јовиќ.

На прашањето зошто веста за потпишувањето на молбата на Патријархот не ја соопштил порано, Амфилохије одговори дека молбата ќе му биде презентирана на Саборот на 11 ноември и дека Црквата со своето "молчење" го одржала златното правило на Патријархот Павле: "Зборовите нека бидат трезвени и благи, а доказите јаки".

ВЛАДИКАТА РАШКО-ПРИЗРЕНСКИ АРТЕМИЕ, КОЈ ПОСЛЕДЕН СЕ СУДРИ СО МИТРОПОЛИТОТ АМФИЛОХИЕ

Набрзо српскиот Сабор ќе одлучува за изборот на нов поглавар, а во врска со ова прашање митрополитот црногорско-приморски потенцира дека Саборот на СПЦ на 11 ноември ќе одлучува за тоа дали заседанието ќе биде изборно, додавајќи дека Патријархот и порано изразувајќи желба да се повлече и за тоа се зборувало на седниците на Синодот, но дека било заклучено оти треба да се почека.

"Сега, по консултациите, е одлучено дека молбата на Патријархот треба да биде прифатена, затоа што во вакви тешки времиња Црквата мора нормално да живее и да функционира" изјави Амфилохије, кој македонската јавност го познава како еден од најревносниот поддржувачи на т.н. Јованова црква во Македонија.

За кандидатите за светиот трон Амфилохије изјави:

"Секој размислува според својата одговорност и разбирање, но мислам дека правењето било какви сметки или можности да се влијае од страна нема никаква смисла. Сепак, еден од тројцата кандидати се влече со ждрепка, така што сепак Бог одлучува".

Оваа изјава на контроверзниот српски владика е иста како и онаа која пред речиси три месеци ја даде за јавноста, кога на прашањето дали ќе се кандидира за поглавар на СПЦ, одговори дека "само Бог одлучува за неговата кандидатура и за неговиот избор".

Апетитите на Амфилохије се познати, кој неодамна се судри и со надлежниот владика на Рашко-призренската епархија. Тогаш епископот Артемије го об-

вини митрополитот црногорско-приморски за упад во неговата Епархија, која ги пребродува сите политички и црковни кризи на верниците и на Србите кои останаа да живеат на Косово. Исто така, во кандидатурата за нов српски поглавар сигурно нема да се појави надлежниот архијереј на Врањската епархија, владиката Пахомие, кој неколку години се врзува со скандалот "педофилство", иако граѓанскиот Суд во Ниш го ослободи од вина, но сепак верниците и црковните познавачи на приликите оваа судска одлука ја приимија со недоверба и разбирање, бидејќи всушност таков скандал не смее да излезе од дворот на Епархијата.

ПРОЦЕДУРА И ИЗБОР

Прашањето дали има судир или поделба во СПЦ околу изборот на новиот патријарх ќе се одговори на 11 ноември, иако случувањата укажуваат на сè поголемиот јаз меѓу владиците - припадници на тврдокорното крило и оние кои се нарекуваат либерали, а се обидуваат Српската црква да ја приближат кон европските текови.

Инаку, од 13 ноември минатата година српскиот Патријарх Павле се наоѓа на лекување во ВМА во Белград, а во септември годинава наполни 94 години. Процедурата за избор на нов патријарх е прецизирана во Уставот на СПЦ. Патријархот го избира Светиот архијерејски сабор, најдоцна три месеци по упразнувањето на тронот. Заседанието на Саборот го закажува Светиот архијерејски синод, највисокото црковно, извршно и судско тело на СПЦ. Синодот го сочинуваат патријархот и четири архијереји, кои се членови на ова тело, а нивниот мандат во Синодот се верификува на две години. Нивниот избор се одвива за време на пролетното заседание на Светиот архијерејски сабор, кој обично се закажува за мај. На Саборот, со тајно гласање и со апсолутно мнозинство од активните архијереји се избираат тројца кандидати за поглавар на СПЦ. На заседанието мора да бидат присутни најмалку две третини од епископите, од избраните тројца кандидати со извлекување на еден се добива поглаварот на Српската црква.

КРАТИА

СИТЕ ВИДОВИ КАНЦЕЛАРИСКИ МАТЕРИЈАЛИ

ТОНЕРИ И РЕЦИКЛИРАЊЕ НА ТОНЕРИ

075/ 408-687